

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte –Toma Nadejda,
Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,
a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Plîngău Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Jalba Liubovi XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 04.09.2020 – 05.03.2021.

Instanța de apel: 25.03.2021 – 22.09.2021.

Instanța de recurs: 23.02.2022 – 18.07.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 05 martie 2021, Jalba Liubovi, învinuită în baza art. 352¹ alin. (1) Cod penal a fost achitată, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit textului sentinței, *inculpata Jalba Liubovi, este învinuită de faptul că, la data de 30.11.2018, acționând cu intenție directă și conștientizând de caracterul infracțional al acțiunilor sale, s-a prezentat la biroul notarului Cazacu Viorel, amplasat în mun. Strășeni str. Ștefan cel Mare nr. 92, unde a solicitat să fie deschisă procedura succesorală pentru a moșteni averea cet. Beschier Anastasia, și anume bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx. În continuare, pentru a atinge scopul său infracțional, cet. Jalba Liubovi, la aceeași dată a depus în fața notarului Cazacu Viorel, o "Declarație de acceptare a succesiunii și cerere de deschidere a procedurii succesorală", pentru a obține în proprietate patrimoniul cet. Beschier Anastasia.*

Tot prin declarația menționată supra, în pct. 7., cet. Jalba Liubovi, a fost prevenită de către notarul Cazacu Viorel referitor la răspunderea ce îi revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori, inclusiv prin reprezentare și moștenitori rezervatari (moștenitori legali de gradul I inapți de muncă). Respectiv, cet. Jalba Liubovi, cunoscând despre existența altor moștenitori legali și anume cet. Rusu Ana, cet. Macovei Radu și cet. Macovei Ion, care aveau dreptul succesoral asupra bunurilor cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx, pentru a obține dreptul de proprietate de una singură, a declarat că de fapt este unicul moștenitor legal.

În consecință, la data de 30.11.2018. de către notarul Cazacu Viorel a fost eliberat certificat de moștenitor, prin care cet. Jalba Liubovi se declară unicul moștenitor a patrimoniului cet. Beschier Anastasia.

Prima instanță a constatat că faptele incriminate inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, deoarece procurorul nu a dovedit instanței de judecată existența laturii obiective în acțiunile inculpatei.

Examinând declarația de acceptare a succesiunii și cererea de deschidere a procedurii succesore din 30.11.2018 autentificată de către notarul Cazacu Viorel, prima instanță a ajuns la concluzia că aceasta conține date care corespund adevărului.

Prima instanță a constatat că moștenitorul legal după decesul lui Beschier Anastasia chemat la moștenire în ordinea stabilită de art. 1500 Cod civil (până la modernizare) este Macovei Maria, care a decedat după moartea mamei Beschieru Anastasia și Jalba Liubovi care a solicitat deschiderea procedurii succesore cu eliberarea certificatului de moștenitor legal făcând precizări pe propria răspundere care corespund realității.

S-a stabilit că, potrivit declarației aceasta urma să declare moștenitorii de gradul I ai lui Beschier Anastasia, ceea ce a și făcut indicând că:

- a) părinții lui Beschier Anastasia sunt decedați;
- b) copii – fii și fiice: Macovei Maria - decedată la data de 20.02.2017; și subsemnata Jalba Liubovi;
- c) autorul succesiunii nu a fost căsătorită.

În sentință s-a menționat că, la punctul 3 din Declarație, inculpata a indicat că moștenitori prin reprezentare - nu sunt, ceea ce la fel corespunde realității, or Macovei Maria a decedat la 20.02.2017 după moartea mamei Beschier Anastasia, care a decedat la 22.10.2002.

Legea admite reprezentarea succesorală numai pentru două categorii de moștenitori: a) descendenților – la infinit (fii/fiice, nepoții din copii, etc, până la infinit); b) colateralilor – până la gradul al IV-lea de rudenie inclusiv (colaterali privilegiați –nepoți de la frate și soră, strănepoți de la frate și soră; colaterali ordinari – veri primari). Din cauza naturii speciale a reprezentării, nicio altă categorie de moștenitori nu are acest drept.

Astfel, raportând la speța, prima instanță a statuat că, pentru ca nepoții în situația dată Bojii (Rusu) Ana, Macovei Radu și Macovei Ion să vină la succesiunea bunicii lor Beschier Anastasia prin reprezentarea mamei lor Macovei Maria, trebuie ca reprezentantul (adică mama) să fi fost decedată la data deschiderii moștenirii bunicii. Iar, dacă tatăl sau mama a acceptat succesiunea părintelui său, ei sunt moștenitori în nume propriu, iar fiii îi moștenesc, de asemenea, tot în nume propriu. La punctul 4 din Declarație a indicat că moștenitori rezervatari - nu sunt, ceea ce la fel corespunde realității.

Prima instanță a constatat că Bojii (Rusu) Ana, Macovei Radu și Macovei Ion nu au calitate de moștenitor legali cu drept succesoral asupra bunurilor ce au aparținut lui Beschier Anastasia, deoarece nu fac parte din cercul de moștenitori

din clasa chemată la succesiune după decesul lui Beschier Anastasia, de unde rezultă că Jalba Liubov, care nu a refuzat la moștenire și prin faptul că a declarat în fața notarului că este unicul moștenitor legal a patrimoniului defunctei Beschier Anastasia fiind prevenită de către notarul Cazacu Viorel referitor la răspunderea ce îi revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori, inclusiv prin reprezentare și moștenitori rezervatari (moștenitori legali de gradul I inapți de muncă), a comunicat realitatea, nu a tănuit existența altor moștenitori, or, alți moștenitori nu există, toate datele indicate în Declarația de acceptare a succesiunii fiind corecte.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Mocan Sergiu prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Jalba Liubovi să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal și a-i stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 950 unități convenționale.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- instanța de judecată nu a dat apreciere justă probelor acumulate, limitându-se doar la legislația de drept civil, precum că cet. Rusu Ana, cet. Macovei Radu și cet. Macovei Ion, nu sunt moștenitori legali a defunctei Beschier Anastasia. La fel, în argumentarea sa, instanța face trimitere la hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 23.10.2018, precum că în baza acesteia a fost deschisă procedura succesorală de către notarul Cazacu Viorel, în acest sens fiind depusă o declarație menționată de către inculpata Jalba Liubovi;

- deși instanța de judecată s-a axat pe hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 23.10.2018, care indică că inculpata Jalba Liubovi este unicul succesori a defunctei Beschier Anastasia, în sentință instanța a indicat și a recunoscut că, hotărârea menționată supra a fost anulată prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 14.05.2019, astfel recunoscând existența a altor moștenitori legali;

- acuzarea de stat a prezentat în ședința de judecată probe pertinente și concludente care au demonstrat cu certitudine vinovăția inculpatei Jalba Liubovi în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, instanța de judecată nu le-a luat în considerație;

- motivul că nu s-a constatat existența falsului în declarații la accedere în succesiune de către cet. Jalba Liubovi, reprezintă o abatere gravă a instanței de a examina circumstanțele cazului multi-aspectual și a aprecia probele administrate în contradictoriu, fiind necesar a stabili adevărul la caz, care *de iure* reprezintă unul din principiile fundamentale a cadrului normativ penal pe care urmează să se bazeze atât o investigație eficientă, cât și realizarea și asigurarea unui proces echitabil;

- pe parcursul cercetării judecătorești, probele acuzării au fost ignorate și unilateral a fost admisă poziția apărării;

- inculpata a recunoscut faptul că a făcut o declarație falsă, adică cunoștea

despre alți moștenitori care de fapt locuiau în imobilul pe caz;

- deși inculpata a recunoscut că a făcut o declarație falsă, și-a motivat acțiunile precum că la depunerea declarației era însoțită (consultată) de avocatul Șaban Alexandru (care nu mai este în viață), respectiv neavând cunoștințe juridice, a și făcut acea declarație.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021 a fost respins ca nefondat, apelul procurorului în Procuratura raionului Strășeni, Mocan Sergiu și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a conchis că inculpata Jalba Liubovi urmează a fi achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal – *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe*, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Descriind probele prezentate la dosar și declarațiile inculpatei Jalba Liubovi și a martorilor Bojii (Rusu) Ana și Cazacu Viorel, depuse în ședința instanței de apel, în decizie s-au reținut aprecierile primei instanței cu referire la ansamblul probelor administrate de acuzatorul de stat în vederea probării vinovăției inculpatei Jalba Liubovi în comiterea infracțiunii incriminate și apreciindu-le în coraport cu lucrările instanței de apel efectuate în conformitate cu art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, s-a atestat că acuzatorul de stat nu a prezentat instanței de apel probe pertinente, concludente, utile și veridice care apreciate din punct de vedere al coroborării lor să demonstreze faptul că, concluziile instanței de fond despre achitarea inculpatei sunt eronate și care urmează a fi desființate, prin pronunțarea unei sentințe de condamnare.

Instanța de apel a statuat că, probele administrate de acuzatorul de stat în instanțele de judecată, prezintă aceeași semnificație probatorie care a fost constatată și de către instanța de fond, respectiv, instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a reține o altă apreciere a probelor administrate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, deoarece acuzatorul de stat, nici la judecarea apelului nu a demonstrat vinovăția inculpatei în comiterea faptei prejudiciabile.

Cu referire la componența de infracțiune incriminată inculpatei Jalba Liubovi, s-a menționat:

„...obiectul juridic special al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la încrederea publică în declarațiile servind producerii unor consecințe juridice, făcute unui organ competent.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 352¹ Cod penal constă în fapta prejudiciabilă, exprimată în acțiunea de prezentare a unei declarații necorespunzătoare adevărului unui organ competent.

Sub acest aspect, este foarte important a se stabili o legătură între anumite repere calificative: dacă declarația este făcută organului competent; dacă declarația este producătoare de consecințe juridice; dacă făptuitorul a avut în vedere producerea anume a

acestor consecințe. Lipsa cel puțin a unui element care configurează această legătură determinată, pe cale de efect, condiționează imposibilitatea admiterii răspunderii penale pentru fapta de fals în declarații (prin prisma art. 352¹ alin. (1) Cod penal).

Elementul material al infracțiunii de fals în declarații constă în acțiunea de a face o declarație necorespunzătoare adevărului în fața unui organ sau a unei instituții de stat sau a unei alte entități care sunt competente, din punct de vedere legal, să ia act de declarația respectivă.

Obiectul imaterial al infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal reprezintă declarația necorespunzătoare a adevărului. Pentru a fi obiect imaterial al infracțiunii date, declarația trebuie să fie necorespunzătoare în total sau în parte, adevărului.

Potrivit art. 72 alin. (3) din Legea privind procedura notarială, în declarația de acceptare sau de renunțare la succesiune, solicitantul va comunica pe proprie răspundere numele, prenumele, ultimul domiciliu al defunctului, data aflării despre deschiderea succesiunii, datele de stare civilă ale defunctului, cercul de moștenitori din clasa chemată la succesiune, după caz, domiciliul acestora, precum și alte date pertinente.

Colegiul Penal, examinând Declarația de acceptare a succesiunii și cererea de deschidere a procedurii succesoriale din 30.11.2018 autentificată de către notarul Cazacu Viorel, atestă că aceasta conține date care corespund adevărului.”

Învederând prevederile articolelor 1499-1501, 1504 Cod civil (până la modernizare, 01.03.2019), instanța de apel a considerat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, care a stabilit că, moștenitorul legal după decesul lui Beschier Anastasia chemat la moștenire în ordinea stabilită de art. 1500 Cod civil (până la modernizare) este Macovei Maria, care a decedat după moartea mamei Beschieru Anastasia și Jalba Liubovi care a solicitat deschiderea procedurii succesoriale, cu eliberarea certificatului de moștenitor legal, făcând precizări pe propria răspundere care corespund realității.

Instanța de apel a reținut, pentru ca nepoții în situația dată Bojii (Rusu) Ana, Macovei Radu și Macovei Ion să vină la succesiunea bunicii lor Beschier Anastasia, prin reprezentarea mamei lor Macovei Maria, trebuie ca reprezentantul (adică mama) să fi fost decedată la data deschiderii moștenirii bunicii. Iar, dacă tatăl sau mama a acceptat succesiunea părintelui său, ei sunt moștenitori în nume propriu, iar fiii îi moștenesc, de asemenea, tot în nume propriu.

Instanța de apel a constatat că litigiul succesoral între Jalba Liubovi și Rusu Ana urmează a fi soluționat de către instanța de judecată în ordinea civilă și succesorală, în dependență de probele prezentate de fiecare parte privind demonstrarea faptului acceptării succesiunii, or, după decesul lui Beschier Anastasia au trecut mai bine de 15 ani, iar termenul de acceptare a succesiunii expiraseră.

Reținând și apreciind ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, instanța de apel a relevat că, probele administrate de acuzatorul de stat, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel sunt insuficiente pentru a stabili în acțiunile inculpatei Jalba Liubovi întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, ba mai mult, aceste probe demonstrează

lipsa laturii obiective, în calitate de element obligatoriu al componenței de infracțiune, astfel fiind neglijat scopul urmăririi penale prevăzut de art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, prin care invocând incidența *pct. 6*) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului procurorul invocă că:

- instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatei Jalba Liubovi, de comiterea infracțiunii înscrinate de către organul de urmărire penală;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor probelor invocate de acuzare în cadrul examinării în ordine de apel și nu a analizat cumulul de probe prin prisma art. 101 din Codul de procedură penală;

- infracțiunea prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, se consideră consumată din momentul primirii sau consemnării de către organul competent a declarației necorespunzătoare adevărului, iar la speța în cauză, la data de 30.11.2018 Jalba Liubovi, prin depunerea la notarul Cazacu Viorel a declarației de acceptare a succesiunii și a cererii de deschidere a procedurii succesoriale, a tăinuit, deși cunoștea despre existența altor moștenitori legali, care după decesul lui Macovei Maria, au devenit Rusu (Bojii) Ana, Macovei Radu și Macovei Ion;

- instanța de apel, motivând soluția prin faptul că *la momentul pornirii urmăririi penale, actul (adică hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23.10.2018) care a stat la baza eliberării certificatului de moștenitor legal pe numele lui Jalba Liubovi, nu mai producerea efecte juridice, deoarece a fost anulat prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 14.05.2019, a calificat infracțiunea ca o infracțiune materială;*

- instanțele de fond nu au intrat în esența speței, admițând erori de fapt și de drept;

- după decesul lui Beschier Anastasia, nimeni din moștenitorii legali nominalizați nu s-au adresat la notar pentru a depune o declarație de acceptare a succesiunii în termen de 6 luni, însă Macovei Maria în mod tacit a acceptat moștenirea intrând în posesia întregului patrimoniu succesoral al defunctului, exercitând posesia și folosința *de facto* a bunurilor care au aparținut lui Beschier Anastasia;

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel, au ignorat prevederile art. 1516 alin. (4) Cod penal, constatând că Jalba Liubovi a depus o declarație veridică la notar, conform căruia în cazul de față se consideră că Macovei Maria a acceptat *de facto* succesiunea întregului patrimoniu a mamei sale Beschier Anastasia, continuând să posede și să folosească locuința ultimei.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Din conținutul art. 427 Cod de procedură penală, rezultă că temeiurile pentru recursul ordinar declarat împotriva deciziei instanței de apel nu pot fi decât de drept, fiind determinate expres de lege.

Astfel, hotărârile instanțelor de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. În atare situație, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul recursului declarat în speță, rezultă că acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând argumentele fixate în recursul ordinar, în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel urmează a fi desființată *ad integrum* inclusiv și din alte considerente, neinvocate în cererea de recurs (art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală), or, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, aceasta este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: *indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată; descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.*

Instanța de recurs menționează și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticile recurentului, constată că atât prima instanță, cât și instanța de apel la adoptarea soluțiilor nu au respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârilor, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Colegiul reține că, din conținutul recursului declarat de către acuzatorul de stat, se desprinde dezacordul recurentului privind aprecierea probelor administrate de acuzare, care, în viziunea procurorului confirmă că inculpata a comis o infracțiune și relațiile în speță nu sunt confirmate de legea civilă.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit rechizitoriului, Jalba Liubovi a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal – *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.*

Prima instanță a conchis că fapta inculpatei Jalba Liubovi nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pronunțând o sentință de achitare, soluție menținută de instanța de apel.

La menținerea sentinței de achitare a cet. Jalba Liubovi, instanța de apel a constatat că *Declarația de acceptare a succesiunii și cererea de deschidere a procedurii succesoriale din 30.11.2018 autentificată de către notarul Cazacu Viorel conține date care corespund adevărului, deoarece moștenitorul legal după decesul lui Beschier Anastasia chemat la moștenire în ordinea stabilită de art. 1500 Cod civil (până la modernizare) este Macovei Maria, care a decedat după moartea mamei Beschier Anastasia și Jalba Liubovi care a solicitat deschiderea procedurii succesoriale, cu eliberarea certificatului de moștenitor legal, făcând precizări pe propria răspundere care corespund realității, astfel instanța de apel, fără a fi investită cu dreptul de a soluționa o acțiune civilă, s-a pronunțat asupra unui eventual litigiu civil dintre părțile implicate în procesul dat.*

În legislația procesual penală sunt prevăzute cinci temeuri pentru adoptarea sentinței de achitare (pct. 1)-5) alin. (1) art. 390 Cod de procedură penală):

1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat;
- 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;
- 4) fapta nu este prevăzută de legea penală;
- 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Atunci când este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată, înainte de toate, ipoteza egalității lor în drepturi. Și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

La caz, instanța de apel a constatat în mod contradictoriu, pe de o parte că *probele administrate de acuzatorul de stat, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel sunt insuficiente pentru a stabili în acțiunile inculpatei Jalba Liubovi întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, totodată a reținut că litigiul succesoral între Jalba Liubovi și Rusu Ana urmează a fi soluționat de către instanța de judecată în ordinea civilă și succesorală, în dependență de probele prezentate de fiecare parte privind demonstrarea faptului acceptării succesiunii.*

Or, astfel, instanța de apel nu a delimitat în mod corect temeiul de achitare, indicând în soluția sa în mod eronat temeiul pentru adoptarea sentinței de achitare, deoarece, stabilind faptul că speța este reglementată de legislația civilă, ceea ce presupune că fapta nu este prevăzută de legea penală, totuși instanțele inferioare au indicat în calitate de temei pentru achitare temeiul prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că în speță este incident cazul de casare menționat în recurs și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat de către procuror, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatei, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu articolele 434, 435 a lin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Jalba Liubovi XXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **22 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion